

PROCÉS PARTICIPATIU

Informe de resultats de la sessió

Sessió 11. Administracions públiques

21 de juny de 2022

participa.gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**

Unitat impulsora del procés participatiu

Secretaria de Política Lingüística

Unitat que acompanya: DG de Participació Ciutadana

Direcció General de Participació Ciutadana

Empresa que redacta i dinamitza l'informe

Tandem Social S.C.C.L

Contingut

1. Introducció	4
1.1. Situació de la llengua	4
1.2 Metodologia de treball.....	4
1.3 Objectius del procés participatiu.....	6
1.4 Àmbits de debat.....	6
2. Assistència i participació	8
2.1 Perfil dels participants.....	8
3. Recull d'aportacions	9
3.1 Concreció de propostes	16
Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió	22
Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions	28

1. Introducció

El Parlament de Catalunya va instar el Govern a promoure un Pacte Nacional per la llengua per renovar les mesures actuals de política lingüística, amb l'objectiu de potenciar la llengua i preveure noves línies d'actuació, així com garantir la seva continuïtat. Per assolir aquests objectius, és necessari incorporar la visió i les propostes de la ciutadania. L'elaboració participativa del Pacte Nacional per la Llengua és essencial per garantir el tractament dels temes relacionats amb el català d'una manera frontal, dialogant i adaptada als temps actuals.

1.1. Situació de la llengua

El català es troba en un moment crucial de la seva història. Ara fa uns quaranta anys, després d'un llarg període de repressió política i lingüística i en ple procés de recuperació de l'autogovern i les llibertats, la societat catalana va ser capaç de posar-se d'acord en tres grans objectius pel que fa a la llengua pròpia del país: en primer lloc, es volia que tota la població acabés dominant la llengua catalana; en segon lloc, calia que el català esdevingués una llengua completa, és a dir, que es pogués emprar i s'emprés efectivament en tots els àmbits de la vida; finalment, era vital evitar la fragmentació social en funció de la llengua o l'origen.

Quatre dècades després, aquells objectius només s'han assolit de manera parcial i hi ha símptomes preocupants pel que fa al futur de la llengua catalana. El món s'ha globalitzat, la societat catalana ha canviat i s'ha fet molt més complexa, diversa i multilingüe. En conseqüència, el model de política lingüística del país necessita una revisió a fons. Cal renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i en una eina de cohesió social, és urgent reforçar la seguretat lingüística de les persones i cal garantir la continuïtat del català com a llengua completa.

El futur del català demana un debat constructiu perquè les bases lingüístiques del futur de Catalunya i de tota la comunitat lingüística siguin compartides tan àmpliament com sigui possible. Per aconseguir-ho, cal comptar amb la participació i el compromís de les forces polítiques, però també de les organitzacions, de les entitats i de tota la població. És en aquest context que es proposa l'assoliment d'un Pacte Nacional per la Llengua.

Tal com va acordar el Parlament, per encetar el procés que ha de conduir al pacte s'ha encarregat l'elaboració d'un informe de situació, a càrrec d'experts acadèmics de reconegut prestigi. Aquest informe es va presentar al febrer amb el títol *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana*. El document adopta un enfocament omnicomprensiu, estructurat en diversos apartats que identifiquen els reptes principals per al futur del català i suggereix les vies més indicades per afrontar-los.

L'informe exposa les dades sobre la situació del català en diversos àmbits d'especial incidència per a l'accés al coneixement i l'ús de les llengües oficials com l'ensenyament, el mercat, la comunicació, la cultura i el lleure, en els quals el nivell de presència del català és desigual.

Des de la perspectiva jurídica, l'actual oficialitat del català està lluny dels objectius de garantia de l'ús normal de la llengua en tots els àmbits que fixa la legislació autonòmica. En primer lloc, no es garanteix constitucionalment una posició d'igualtat o condicions d'equitat respecte de l'estatus oficial de la llengua castellana. A més, l'Estat tendeix, a través de la legislació o d'altres tipus d'instruments polítics o de gestió, a protegir la presència gairebé exclusiva del castellà en l'espai

estatal, europeu i internacional. Finalment, el discurs judicial habitualment considera la prevalença d'altres principis o interessos per damunt de la protecció de les llengües oficials pròpies, i desvirtua el sentit i abast de la tradició jurídica catalana en aquest àmbit, amb l'afectació dels consensos polítics que les sostenen.

1.2 Metodologia de treball

Les sessions deliberatives en línia del Pacte Nacional per la Llengua es duen a terme entre els mesos de maig i juny del 2022. En aquestes sessions, obertes a tots els ciutadans que s'hi vulguin inscriure, hi participa un grup format per un màxim de 50 persones per a cada una de les 12 sessions, cadascuna basada en 12 eixos sectorials i temàtics.

La sessió dedicada a l'eix 1. Administracions públiques es realitza el dimarts 21 de juny, de 17:00 a 19:00 hores, a través de la plataforma Zoom.

L'agenda de les sessions és la següent:

- [17:00 h – 17:10 h] Benvinguda a la sessió.
- [17:10 h – 17:20 h] Presentació del procés participatiu del Pacte Nacional per la Llengua:
 - Contextualització del procés participatiu.
 - Objectius de la sessió i continguts.
- [17:20 h – 18:30 h] Debat en subgrups de treball:
 - [17:20 h – 17:55 h] Dinàmica 1. Pluja d'idees a partir de la reflexió individual, enfocada al plantejament de propostes Seguidament, debat col·lectiu per tal d'agrupar les diferents idees suggerides i per a la resolució de dubtes envers les aportacions. Es du a terme mitjançant la plataforma digital *Mural*.
 - [17:55 h – 18:30 h] Dinàmica 2. Concreció de propostes aportades prèviament en propostes concretes, valorant el grau d'impacte de la proposta i el seu grau de viabilitat.
- [17:30 h – 18:50 h] Posada en comú dels resultats dels subgrups en la reunió plenària.
- [18:50 h – 19:00 h] Presentació de les properes passes i tancament de la sessió.

De forma prèvia al debat, s'envia a les persones inscrites el següent material:

- [Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana.](#)
- [Eix 1.1. Administracions públiques. Administració pública.](#)
- [Eix 1.2. Administracions públiques. Administració de Justícia.](#)
- [Les guies d'ús de les eines telemàtiques de la sessió.](#)

El present informe recull la informació de les sessions deliberatives incloent-hi l'assistència, les aportacions de la ciutadania, i la compilació d'aportacions de les diferents línies de debat per tal de generar propostes. Finalment, annexa els resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions que serà enviat a les persones participants un cop acabades les sessions.

1.3 Objectius del procés participatiu

Objectius estratègics:

- ➔ Renovar els consensos que van convertir la llengua en un punt de trobada i una eina de cohesió social.
- ➔ Reforçar la seguretat lingüística de les persones.
- ➔ Garantir la continuïtat del català com a llengua completa
- ➔ Renovar els compromisos lingüístics
- ➔ Conscienciar les institucions, entitats, empreses i la ciutadania en general, de l'impacte que tenen els seus hàbits i actituds
- ➔ Incloure la visió de la població en el Pacte Nacional per la Llengua

Objectius operatius:

- ➔ Informar i reflexionar sobre la situació de la llengua catalana.
- ➔ Facilitar el dret a participar i millorar la qualitat democràtica de la política lingüística.
- ➔ Recollir propostes de la millora de la situació de la llengua, revisió dels discursos i de les polítiques lingüístiques.
- ➔ Deliberació de qualitat.

1.4 Àmbits de debat

Els eixos de debat del procés participatiu són:

- ➔ Eix 1. Administracions públiques
 - Eix 1.1. Administració pública
 - Eix 1.2. Administració de Justícia
- ➔ Eix 2. Educació i recerca
 - Eix 2.1. Ensenyament obligatori
 - Eix 2.2. Ensenyament universitari
 - Eix 2.3. Aprenentatge del català entre persones adultes
- ➔ Eix 3. Cohesió social
 - Eix 3.1. Acolliment
 - Eix 3.2. Estructura social
- ➔ Eix 4. Cultura
- ➔ Eix 5. Audiovisual i mitjans de comunicació
 - Eix 5.1. Audiovisual
 - Eix 5.2. Mitjans de comunicació
- ➔ Eix 6. Món digital i tecnologies de la llengua

- Eix 7. Àmbit socioeconòmic i laboral
- Eix 8. Salut i atenció socio sanitària
- Eix 9. Lleure, esport i món associatiu
- Eix 11. Àmbits estatal, europeu i internacional

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El nombre de persones participants totals durant la primera sessió deliberativa és de catorze, entre les quals trobem vuit dones i sis homes. A la sessió van assistir-hi persones representants o membres d'entitats com el Consell de l'Advocacia Catalana (CICAC), el Deganat dels Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles de Catalunya, el Departament de Justícia, i el Consorci per la Normalització Lingüística (CPNL).

3. Recull d'aportacions

La deliberació a la sessió dedicada a l'Eix 1. Administracions públiques, la qual va ocupar la primera part del debat en un únic grup, es va articular a través de vuit àmbits. Es caracteritzen per l'afluència de propostes encarades a aspectes molt diversos. En primer lloc, es proposen una sèrie de mesures que influeixen la ciutadania mitjançant la seva sensibilització en termes sociolingüístics, al mateix temps que l'insten a participar d'accions comunitàries per transformar el seu entorn.

Tot seguit es parla de l'obligatorietat del català en tots els àmbits de l'administració per tal que el català sigui vertaderament la llengua vehicular de les institucions catalanes, especialment en aquells sectors on la presència és escassa, com en l'àmbit judicial. A més a més, es parla en concret de l'àmbit digital, ja que es considera que té un pes rellevant sobre l'atenció a la ciutadania que du a terme l'administració en l'actualitat. De la mateixa forma, es planteja la manca de materials tangibles en català emprats en els usos diaris de l'administració, en especial aquelles administracions a petita escala, com les municipals. Així mateix, es parla també de la necessitat d'inclusió de continguts en català en centres de formació i facultats de dret i de l'àmbit jurídic, per tal que els futurs professionals tinguin en compte la branca sociolingüística del dret.

Al seu torn, també es fa molt d'èmfasi en la necessitat de conèixer els drets lingüístics de la ciutadania i les obligacions al voltant d'aquesta que tenen els organismes públics. Aquestes mesures pretenen que tan professionals del sector administratiu com la societat civil siguin coneixedores d'aquests drets per tal de dur a terme uns bons usos de la llengua. Finalment, s'acaba parlant sobre la possibilitat de rendició de comptes sobre els usos administratius del català, amb la potencial creació d'un organisme regulador específic per aquestes qüestions. A més a més, es debat envers el replantejament de la subcontractació de serveis per part de l'administració, establint que només se subcontractin empreses que duen a terme la seva activitat en català. Finalment, es planteja la possibilitat de concedir una sèrie de bonificacions per incentivar els professionals de l'àmbit administratiu i judicial a emprar el català, així com a bonificar les seves bones pràctiques o l'aprenentatge del català.

Ciutadania i entorn

Quant a la ciutadania i l'entorn, les persones participants identifiquen una sèrie de mesures administratives que poden millorar els usos lingüístics del català, així com augmentar la seva presència, mitjançant campanyes de sensibilització destinades a la ciutadania o accions que pot dur a terme aquesta. Així, una primera proposta fa referència a l'elaboració d'una campanya de sensibilització en positiu per la retolació en català dels diferents comerços, mitjançant l'acció comunitària. Més concretament, es parla de dur a terme accions voluntàries per tal d'acompanyar als comerços locals en el procés d'adopció del català com a llengua d'ús habitual mitjançant la col·laboració de la ciutadania i el suport tècnic del CPNL. Es ressalta el grau d'impacte que tindria la mesura sobre aquells establiments regentats per persones d'origen estranger no catalanoparlants. Seguint aquest fil, se suggereix que l'administració dugui a terme una campanya de conscienciació local ciutadana perquè aquesta obtingui els coneixements necessaris per dur a terme la configuració dels seus dispositius mòbils i de les diferents interfícies digitals en català.

En una altra línia, es proposa impulsar cursos gratuïts d'assertivitat lingüística públics, per tal que la ciutadania d'orígens diversos pugui rebre pedagogia al voltant de la importància del català per al manteniment sociocultural del país, així com les possibilitats d'ascens social que aporta, i fins i tot

estratègies per revertir el canvi al castellà per part de persones catalanoparlants autòctones. Finalment, es proposa que l'administració dugui a terme una sèrie de mesures per tal de promoure l'ús del català en zones turístiques, ja sigui vetllant per la retolació dels diferents comerços i establiments, impulsant festivals de música catalana, duent a terme campanyes de sensibilització destinades al públic d'origen estranger en espais oberts, enfortint les lleis d'atenció al client, etc.

Rendició de comptes i modificacions legals

Al llarg de la sessió, les persones participants conclouen que és necessària la creació de mecanismes i òrgans específics encarregats de fer complir la normativa lingüística vigent i fer-ne un seguiment, donant la possibilitat a la ciutadania de rendir comptes de forma palpable. Al seu torn, també es proposen una sèrie de modificacions legals que es consideren una millora de la normativa per tal que aquesta tingui un impacte més ampli i efectiu. En primer lloc, es suggereix que l'administració dediqui esforços a millorar el portal de queixes del portal web de la Generalitat de Catalunya (Gencat.cat). De forma més concreta, es proposa la creació d'una interfície pròpia destinada a aquesta funció, on les queixes puguin categoritzar-se en àmbits diferents separats els uns dels altres i els formularis per informar sobre les queixes siguin més senzills. L'objectiu final és crear una web intuïtiva i de fàcil funcionament per a les persones usuàries que vulguin dur a terme una queixa, tenint en compte la bretxa digital, entre d'altres.

En una altra línia, es proposa reforçar el cos d'inspecció en política lingüística i dotar-lo de més recursos amb la finalitat que vetlli per l'acompliment i seguiment de les lleis i mesures de política lingüística. Quant a aquesta proposta, es planteja la compatibilitat d'aquest cos amb l'existent Síndic de Greuges, de forma que, tant si el nou cos es planteja sota dependència d'aquest o no, el seu propòsit és constituir-se com un òrgan específic que vetlli per la fiscalització lingüística i la protecció jurídica del català. Així, es planteja que aquest cos pugui executar sancions administratives vinculades amb els usos del català. Una de les lleis sobre les quals es proposa que aquest nou òrgan supervisi és la normativa RULC o Reglament per a l'ús de la llengua catalana. Aquest reglament formula tota una sèrie de normes en forma d'articles per als usos interns lingüístics de l'administració. També se suggereix modificar l'article 231 de la Llei Orgànica 6/1985, de l'1 de juliol, del Poder Judicial, que tracta els usos de les llengües oficials de l'Estat en la totalitat de les actuacions judicials. En aquest sentit, es proposa que el català sigui emprat de forma obligatòria per part de jutges, magistrats, fiscals, secretaris i altres funcionaris de jutjats i tribunals, sense que el seu ús sigui una possibilitat a dependre de la seva elecció personal. De la mateixa forma, se suggereix la modificació de la LEC o Llei d'Enjudiciament Civil, text legal que regula els procediments legals i, per tant, ajusta la forma i la mesura en les quals les lleis s'executen per part d'un tribunal. Finalment, es proposa que aquest cos de nova creació també reguli qüestions relatives a la retolació de comerços en català, l'atenció al públic en tots els àmbits en què es desenvolupa i, fins i tot, l'ús de la llengua que fan servir els representants polítics en actes oficials i rodes de premsa. En aquesta línia, es proposa establir que els representants polítics de Catalunya usin només el català en els seus comunicats oficials, deixant a dependència dels i de les periodistes la seva posterior traducció o subtitulació. El propòsit que vol aconseguir aquesta mesura és que els representants polítics, com a referents visibles de les institucions catalanes, utilitzin la seva projecció pública per ressaltar que el català és una llengua útil i necessària. Se suggereix fer el mateix amb la resta de servidors públics.

Manca de material i contingut curricular en català

Un altre repte del català identificat en l'eix de les administracions públiques és la manca de material públic en català, tant intern com extern en l'administració, així com manca de contingut curricular educatiu de l'àmbit administratiu i jurídic. Així doncs, es parla de generar llicències lliures per als continguts culturals creats que pertanyen a les diferents administracions locals, com ara els

ajuntaments i les diputacions provincials, on es troben arxius municipals d'interès públic, notes de premsa, fotografies d'actes culturals o llibrets culturals i literaris, entre d'altres. La finalitat d'aquesta mesura és posar a la disposició de la ciutadania contingut informatiu vàlid registrat en català que actualment es troba subjecte a drets d'autor per part d'administracions locals i supramunicipals, fet que impossibilita la utilització d'aquests per part de la població.

En aquest sentit, es proposa revisar els models de documents que hi ha al TEMIS (sistema de gestió processal del Departament de Justícia), per tal d'ampliar-los i adaptar-los, amb l'objectiu d'integrar tota la informació en català de l'administració i l'àmbit jurídic i posar-la a la disposició de la ciutadania.

Tot seguit, se suggereix que els subministraments i materials comprats per part de l'administració vinguin etiquetats o disposin de manuals i instruccions amb català, amb la finalitat d'evitar que no es destinin fons públics de l'administració catalana en productes que ni tan sols inclouen la llengua pròpia del país en la seva activitat econòmica i comercial. En una altra línia, es parla molt específicament de l'àmbit formatiu del dret i de les ciències jurídiques, ja que les persones participants que pertanyen al sector observen una clara mancança de continguts en català tant en l'àmbit professional com en els currículums educatius referents al dret lingüístic. D'aquesta forma, una primera proposta és donar suport a l'edició de manuals de Dret en català. La finalitat de la proposta és que universitats i facultats de dret d'arreu del país puguin assegurar els coneixements de català als estudiants. Per això, també es considera imprescindible dur a terme canvis en els criteris curriculars referents als usos lingüístics perquè les assignatures de dret, entre d'altres, es facin en català. Per aquest motiu, també es proposa dur a terme campanyes de formació en català als empleats i funcionaris de les administracions catalanes, incloent-hi el professorat docent. S'espera que aquestes campanyes incloguin en els seus objectius la superació de la tendència a pensar que la llengua de la justícia és únicament el castellà. Finalment, es proposa que l'administració treballi perquè el català pugui ser lliurement usat en les proves que passen les persones opositores i que, d'aquesta forma, independentment de quina sigui la llengua materna cooficial de l'opositor o l'opositora, que aquesta pugui emprar-la en l'examinació pertinent.

Digitalització administrativa en català

Les persones participants creuen que per tal que el català sigui de forma manifesta la llengua vehicular de l'administració, cal que els dispositius electrònics que fan servir els funcionaris públics es configuren en tots els àmbits possibles en català. Aquesta mesura es proposa a causa de la tendència persistent a la digitalització en els tràmits, les interaccions i l'atenció a la ciutadania a causa del desenvolupament de noves tecnologies en l'era digital. Així, es proposa promoure la configuració i actualització en català de tots els dispositius electrònics de l'administració pública, així com la interfície de les seves webs i xarxes socials i dels navegadors i cercadors. Per aquest motiu, se suggereix dur a terme una campanya formativa en competències lingüístiques en l'àmbit digital, per tal que la totalitat del cos de funcionariat, independentment de la seva destresa amb les eines digitals, pugui dur a terme aquesta configuració total al català. L'objectiu de la proposta és que tot el programari emprat en l'àmbit públic estigui configurat en català, per tal de normalitzar-lo en la majoria dels àmbits possibles i no acceptar la digitalització per defecte en castellà com si el català no hi tingués cabuda. A més a més, la campanya també pot versar sobre aspectes com els drets lingüístics, tant de la plantilla administrativa com de la ciutadania, ja que la configuració en català dels dispositius i, per tant, de la comunicació de l'administració, tindran efectes sobre les interaccions amb els usuaris i usuàries que acudeixen als serveis administratius. Com a exemple, es planteja el cas de les notificacions judicials, les quals per defecte no s'envien en català sinó en castellà.

Algunes persones participants creuen que això és degut a la manca de configuració dels dispositius administratius al català, ja que la missatgeria és automàtica. A més a més, es proposa que aquestes notificacions incloguin un annex referent als drets lingüístics dels ciutadans, perquè, en molts casos, la població catalanoparlant tendeix a emprar el castellà en l'àmbit jurídic sense tenir en compte la possibilitat d'exercir el seu dret a comunicar-se en aquests espais en la seva llengua materna. Pel que fa a la gestió dels dispositius, es proposa que l'administració posi a la seva disposició suport tècnic per tal de fer aquesta conversió de forma conjunta i que el procés sigui més fàcil. Aquesta configuració inclou tots els dispositius electrònics, així com la configuració de la llengua en els navegadors web (*Google Chrome, Firefox, Safari...*), la llengua de les notificacions automàtiques enviades des de diferents aplicacions i programes, la reconversió de les webs, etc. Quant a aquesta mesura, es posa èmfasi en les administracions locals, ja que es considera que gran part de les interfícies emprades per l'administració de la Generalitat ja tenen en compte la dimensió lingüística. Així, es ressalta la importància de dur a terme aquesta transformació en l'àmbit més local, com ara els ajuntaments municipals d'arreu de Catalunya. Finalment, es proposa que la formació inclogui també informació referent al funcionament d'eines de configuració automàtica existents en català com el *Catalanitzador de Softcatalà*.

Obligatorietat de l'atenció a l'usuari o usuària en català

L'atenció a les persones usuàries dels serveis de l'administració representen un dels eixos principals sobre els quals les persones participants en la sessió deliberativa han dut a terme propostes. El motiu pel qual se centren en l'atenció a l'usuari i a la usuària és perquè consideren indispensable que els òrgans administratius de Catalunya s'adrecin als seus ciutadans en català, ja que és la llengua pròpia del país. Per aquesta raó, no només es proposen mesures per tal que el cos de funcionariat s'adreci a la ciutadania en català, sinó que es posen sobre la taula una sèrie de disposicions per afavorir que el català sigui la llengua vehicular també en els usos interns administratius.

En un primer moment, se suggereix la creació d'un protocol específic perquè el català sigui emprat com a llengua inicial a l'hora d'adreçar-se als ciutadans i ciutadanes, sempre tenint en compte la impossibilitat de dur a terme la interacció en català a causa de la falta d'entesa. Així doncs, en primera instància se suggereix que l'acreditació de l'assoliment d'un cert nivell de català sigui un requisit obligatori sense el qual no es pugui accedir a l'ocupació d'una plaça com a funcionari o funcionària, així com personal tècnic, entre d'altres, a Catalunya. Pel que fa a l'àmbit judicial, es proposa la garantia del compliment obligatori de l'Article 102 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que especifica que els jutges han de poder atendre en català a la ciutadania. Per reforçar aquest compliment, les persones participants consideren cabdal el fet de tenir en compte els professionals amb antiguitat a l'administració, ja que van accedir a la funció pública sense que se'ls demandés l'acreditació d'un nivell de català. Davant aquesta situació, es proposa l'enviament periòdic de circulars al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i als Lletrats de l'Administració de Justícia en català, per recordar-los les seves obligacions sociolingüístiques quant al dret lingüístic dels ciutadans. De la mateixa forma, es proposa implementar cursos específics per als treballadors de l'àmbit judicial, incloent-hi cursos d'autoformació amb l'objectiu que assoleixin majors nivells de català. Tot seguit, se suggereix replantejar el certificat de llenguatge jurídic català per adaptar-lo a les necessitats actuals. Això vol dir, actualitzar la formació i certificació sobre llenguatge jurídic quant a la redacció de documents judicials.

Quant a l'entorn administratiu general, una altra proposta fa referència a l'elaboració de campanyes internes sobre l'ús preferent del català, que ressaltin la negativa al canvi de llengua (al castellà) davant persones amb aparença estrangera o que no semblin catalanes degut a mers prejudicis.

A aquesta proposta l'acompanya l'elaboració d'una campanya per encoratjar l'ús del català, en general, en els usos interns de l'administració. Com a idea, es planteja la incorporació d'un cartell en les diferents estances dels departaments administratius que diguin "Aquí atenem en català", per exemple. En la mateixa línia, es proposa la incorporació de cartells individuals per a personal funcionari i treballadors de l'administració estatal que informin la ciutadania sobre la possibilitat d'adreçar-se a ells en català. La finalitat principal d'aquesta mesura és exigir les mateixes condicions als treballadors públics de l'estat que operen a Catalunya que als treballadors públics de l'administració local i autonòmica. Com a exemple, es parla dels revisors de tren de la Renfe. Es ressalta, a més a més, que aquesta mesura està pensada per aquelles situacions on és la persona catalanoparlant la que s'adreça primerament al funcionari o funcionària. Es tracta d'evitar un canvi de llengua pel defecte al castellà per les connotacions infundades que acompanyen el personal funcionari i el relacionen amb el castellà. En aquest cas, es proposen cartells que expressin "Parla'm en català" o "Pots adreçar-te en català". La proposta es planteja perquè es considera que, d'una banda, fomenta l'ús del català en aquest àmbit específic i, d'altra banda, perquè fa que els mateixos funcionaris d'origen estranger que estiguin aprenent català puguin practicar-lo. No obstant això, aquesta mesura no genera consens entre les persones participants, ja que algunes d'elles consideren que la incorporació de cartells no normalitza el català, perquè els funcionaris i funcionàries que operen a Catalunya ja haurien d'adreçar-se per defecte en català a les persones usuàries i aquestes, al seu torn, no haurien de dubtar del fet d'adreçar-se o no en català als treballadors i treballadores públiques. Així, es considera que els cartells fan que l'ús del català es vegi com una interacció extraordinària i excepcional. El punt intermedi entre aquestes dues perspectives és dur a terme una campanya en termes més general sobre el prestigi de la llengua, que pretengui arribar al públic no catalanoparlant i el faci coneixedor de la importància d'emprar el català, a la vegada que informi sobre els drets lingüístics a la ciutadania catalanoparlant.

Coneixement dels drets lingüístics

Seguint el fil anterior, al llarg de la sessió es posa en evidència el desconeixement al voltant dels mateixos drets lingüístics de la ciutadania que molts cops, segons les persones participants, no els tenen en compte o no els coneixen. Per aquest motiu i per la rellevància que tenen els drets lingüístics en la interacció entre administració i ciutadania, es fan una sèrie de propostes al voltant de mantenir la població catalanoparlant al corrent dels seus drets, així com ressaltar els deures que tenen els treballadors i treballadores públiques amb aquesta. Per assolir aquest propòsit, se suggereix introduir formació en matèria de drets lingüístics en el currículum escolar i universitari, per tal que els futurs professionals de l'àmbit jurídic siguin coneixedors d'aquesta matèria, que sovint passa desapercibuda. De la mateixa forma, la mesura va destinada a l'alumnat en general, independentment de la seva branca d'estudi, perquè coneguin i puguin fer ús dels seus drets lingüístics en l'àmbit judicial.

En la mateixa línia, es proposa crear contingut audiovisuals didàctics sobre els drets lingüístics de la ciutadania, que parli, en concret, sobre els àmbits administratiu i jurídic. Aquesta mesura es planteja perquè les noves generacions consumeixen contingut en format audiovisual i es preveu que crear un vídeo que parli sobre qüestions lingüístiques i de llenguatge pot satisfer la manca de coneixement respecte a aquesta temàtica. Pel que fa a les interaccions que es donen en jutjats i tribunals, se suggereix que la ciutadania, amb coneixement dels seus lingüístics, mantinguin el català davant els treballadors i treballadores públiques malgrat que aquestes es comuniquin en castellà. A més a més, es parla de demanar ser atesos i ateses en català argumentant el dret ciutadà de dur a terme processos judicials en la seva llengua materna o pròpia.

Més endavant, i per facilitar l'acompliment de totes aquestes propostes, se suggereix crear un manual de bones pràctiques per aquell personal funcionari que no parli català i que encara que l'estigui aprenent i no hagi assolit un nivell de suficiència. Aquest manual pot incloure pràctiques com donar la benvinguda en català a l'inici de tots els judicis, així com recordar a les persones que acudeixen al judici els seus drets lingüístics. Això no obstant, una idea sorgida al llarg de la sessió és que les administracions estatals no vetllen per la promoció del català i, fins i tot, articulen polítiques que hi van en contra. Per aquest motiu, algunes persones no proposen mesures que puguin ser impulsades des de l'administració de l'Estat i proposen, al seu lloc, treballar per un major autogovern i, inclús, algunes persones participants consideren que s'ha de assolir la independència de Catalunya. Finalment, se suggereixen una sèrie de formacions sociolingüístiques i psicolingüístiques assertives a tot el cos de funcionaris de Catalunya de totes les administracions públiques. Aquestes formacions persegueixen, entre d'altres, mantenir informats els professionals del sector administratiu i la ciutadania sobre els drets i deures lingüístics de la població catalanoparlant.

Subcontractació en català

Quant a la subcontractació de serveis per part de l'administració, les persones participants consideren una condició primordial el fet de contractar professionals, empreses, agències, etc., que duguin a terme la seva activitat econòmica i de serveis en català. D'aquesta forma, les propostes suggerides fan referència a la introducció de clàusules lingüístiques en els concursos públics de l'administració. Aquestes clàusules inclouen obligacions lingüístiques, com ara fer del català la llengua vehicular del servei contractat, en plecs de condicions i adjudicacions de diferents tipus. Es proposa el mateix per a les contractacions amb assessories jurídiques, tant d'empreses concessionàries com de la mateixa Generalitat de Catalunya. En aquest cas, es posa èmfasi sobre les administracions d'àmbit local i municipal, ja que, aparentment, segons les persones participants, aquestes no vetllen tant per aquesta perspectiva lingüística com l'administració autonòmica. Com a exemple, es planteja la contractació de representants legals, com ara advocats o advocades, de diferents organismes administratius. Seguint aquest fil, també es planteja ressaltar les clàusules lingüístiques en la contractació d'empreses de seguretat alienes als cossos oficials, ja que es detecta que són un sector amb poca presència de català. De forma més concreta, es planteja deixar de destinar inversions provinents del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert de la Generalitat de Catalunya per a empreses no respectuoses amb la llengua. Així, es persegueix que, allà on la llengua sigui exigible, com ara en la subcontractació de serveis, que s'exigeixi mitjançant clàusules específiques lingüístiques i concessions. L'objectiu és normalitzar, entre d'altres, que les empreses que no emprin el català, no rebin diners públics de les administracions catalanes. Com a exemple, es parla del cas de *TikTok*, una xarxa social que no contempla la incorporació del català en la seva interfície o que ha vetat anuncis en català. Davant d'empreses que actuen d'aquesta forma, es proposa que l'administració no hi inverteixi ni col·labori incorporant les seves campanyes i que això només es faci com a bonificació en el moment en què les plataformes incloguin la llengua de què parlem. Això no obstant, aquesta mesura genera cert grau de controvèrsia perquè algunes persones participants creuen que si hi ha plataformes amb grans audiències, haurien d'aprofitar-se igualment per aprofitar el seu potencial divulgador i que les campanyes de la Generalitat arribin al màxim nombre de persones possibles. Així, es planteja que la inexistència del català en una plataforma en concret no ha de frenar a l'administració de col·laborar amb aquesta, sinó que facilita les vies de comunicació per tal que aquesta incorpori la llengua en els seus usos. No obstant això, no es nega que qualsevol plataforma que veti la llengua en qualsevol dels seus usos hauria de ser denunciada i pressionada per complir amb els drets lingüístics de part dels seus usuaris i usuàries.

Bonificació per l'ús del català

En última instància, es plantegen tota una sèrie de mesures a tall de bonificacions per dur a terme iniciatives que girin entorn la inclusió de la llengua catalana en diversos projectes o plans d'acció. L'objectiu d'aquestes mesures és incentivar l'ús del català en accions diverses dutes a terme per entitats externes a les de l'administració. Així, en un primer moment es planteja canviar el sistema de remuneració dels funcionaris, fent que una part del seu salari estigui associada a, entre altres motivacions, els coneixements lingüístics. D'aquesta forma, es planteja mantenir una base salarial fixa per al personal funcionari que pugui anar augmentant en funció de si s'assoleixen coneixements lingüístics com ara el coneixement del català, entre altres aptituds necessàries per al càrrec en funcions. Més concretament, es parla de mantenir el programa de foment de llengua adreçat a l'advocacia i als jutges. Aquests plans de foment consisteixen en dotar d'incentius econòmics a aquests càrrecs, una acció que segons les persones participants ja va servir per incrementar l'ús del català per part dels jutges durant els anys 2003 i 2005. Seguint amb el fil dels incentius econòmics, es proposa atorgar bonificacions a notaris i notaries per dur a terme la seva activitat, com ara la tramitació de certs documents i contractes, en català. En una altra línia, se suggereix que, a escala estatal, es recompensi amb incentius econòmics la demostració de l'assoliment de la competència d'una segona llengua oficial de l'Estat, especialment la pròpia del territori. Tot i això, aquestes bonificacions poden generar controvèrsia pel fet que poden contradir-se amb l'exigència de dur a terme aquestes activitats en català de forma obligatòria mitjançant les clàusules contractuals de serveis subcontractats per l'administració. Finalment, es proposa l'atorgament de beques a la ciutadania de Catalunya perquè opositi. La finalitat és aconseguir que el nombre més gran possible de persones catalanoparlants opositin amb l'expectativa que mantinguin l'ús del català en els seus futurs càrrecs en el cos de funcionariat de l'administració de Catalunya.

3.1 Concreció de propostes

Una vegada realitzada la deliberació entre les persones participants, es fa un segon exercici en un únic grup. Consisteix a concretar les propostes a partir del seu grau de viabilitat i el seu grau d'impacte. L'objectiu és valorar si les propostes poden aplicar-se i si, una vegada aplicades, poden tenir un efecte sobre l'ús del català.

A l'Annex I es recullen totes les propostes esmentades durant la sessió.

Promoure la configuració i actualització en català de totes els dispositius de l'administració pública

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Fer una campanya de comunicació interna entre totes les administracions públiques de Catalunya per tal d'aconseguir que els dispositius i el programari estiguin configurats en català com a llengua per defecte. El contingut de la campanya hauria de versar sobre aspectes com els drets lingüístics en l'àmbit digital, l'ús del català en l'administració pública i el funcionament d'eines de configuració automàtica com el *Catalanitzador* de *Softcatalà*. En paral·lel, es podria donar suport tècnic avançat abans, durant i després de la campanya per facilitar el procés. El propòsit de l'acció és que el català sigui la llengua per defecte en els dispositius i eines de l'administració pública

Introduir clàusules lingüístiques en els concursos públics de l'administració pública catalana

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Promoure la introducció de clàusules lingüístiques en tots els concursos públics de les diverses administracions catalanes. Per fer-ho caldria conscienciar i acompanyar a les administracions a través de protocols, guies i models sobre la utilització, valoració i avaluació de criteris lingüístics en els processos de contractació pública. D'entre els aspectes que es podrien valorar en els plecs de condicions hi hauria l'ús de la llengua catalana en les comunicacions internes dels projectes, la generació de materials d'ús en català o les compres de subministraments etiquetats en català, entre d'altres. La introducció de les clàusules lingüístiques de forma sistemàtica caldria treballar-la conjuntament entre la Generalitat de Catalunya, l'administració local i les empreses concessionàries. El propòsit de l'actuació és normalitzar l'ús del català en tots els serveis contractats per les administracions públiques catalanes.

Introduir la formació en matèria de drets lingüístics en el currículum escolar i universitari

Eix

2. Educació i recerca

Descripció

Introduir la formació en drets lingüístics en els currículums educatius al llarg de totes les etapes formatives, des de l'ESO fins als graus universitaris. D'una banda, caldria incloure continguts bàsics sobre els drets lingüístics i l'ús de la llengua catalana en assignatures de l'ESO i el Batxillerat. Tanmateix, on caldria potenciar més especialment la formació en drets lingüístics i l'ús del català com a llengua vehicular és en l'àmbit universitari. En aquest sentit, es proposa que les assignatures marc dels graus universitaris incloguin en el temari els drets lingüístics. Un dels espais on caldria posar una especial atenció és a les facultats de Dret on faria falta reforçar la formació en català per mitjà de continguts audiovisuals didàctics sobre llenguatge administratiu i jurídic.

Promoure la distribució gratuïta de manuals de formació en català als empleats i funcionaris de les administracions catalanes

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Editar i distribuir gratuïtament manuals de formació en català adreçats als treballadors i treballadores públiques de les diverses administracions catalanes. La distribució gratuïta de manuals de formació i terminologia específica en català requeriria suport econòmic i col·laboració entre l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i les diverses administracions catalanes (Generalitat, Diputació, Ajuntaments...). Aquesta mesura aniria especialment destinada al personal que treballa en l'àmbit judicial i necessita disposar de manuals de terminologia jurídica de qualitat en català. Per tal de dissenyar la mesura, es podria agafar com a exemple el model de l'administració pública galega. El propòsit de l'actuació és facilitar la formació en català materials al personal de les administracions públiques catalanes.

Replantejar el certificat de llenguatge jurídic català per adaptar-lo a les necessitats actuals

Eix

1.2. Administració de justícia

Descripció

Actualitzar la formació i certificació sobre llenguatge jurídic en català tenint en compte les necessitats actuals quant a la redacció de documents judicials. Primerament, caldria impulsar una diagnosi de les mancances i noves necessitats del certificat de llenguatge jurídic en català a través de l'opinió d'experts en la matèria i els col·legis professionals. A partir dels resultats de la diagnosi, es podria fer una adaptació de la formació i l'aplicació que s'aplica en sentències, demandes o recursos. Entre d'altres elements, es proposa incloure un capítol d'argumentació. El propòsit de l'actuació és que la formació jurídica en català segueixi uns estàndards de qualitat de referència adaptant-se a les noves necessitats.

Reforçar el cos d'inspecció en política lingüística i l'abast de les seves funcions

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Potenciar el seguiment i l'avaluació del compliment de la política lingüística en tots els seus àmbits d'actuació (funció pública, empreses, justícia, educació, sanitat, audiovisual...). Per fer-ho caldria dotar de més pressupost al cos d'inspecció lingüística, ampliar la plantilla i capacitar-la a través de formació en matèria sociolingüística. També caldria habilitar de més funcions al cos d'inspecció per tal que pugui exercir el seu paper de garant dels drets lingüístics a través de la divulgació, la persuasió i l'execució de sancions administratives. Aquesta transformació del cos hauria d'anar acompanyada de mesures per facilitar les reclamacions en matèria lingüística com per exemple fer més accessibles els formularis de queixa.

Promoure formacions sociolingüístiques i psicolingüístiques assertives a tot el cos de funcionaris de Catalunya de totes les administracions públiques

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Reforçar els cursos de formació i les accions de sensibilització en matèria lingüística i usos lingüístics que duu a terme l'administració pública. L'enfocament de la formació ha d'incloure coneixements de la sociolingüística i la psicolingüística així com una perspectiva assertiva de la comunicació. En aquest sentit, es proposa incloure en la formació inicial als funcionaris públics, especialment els de l'àmbit de la justícia, la capacitació en drets lingüístics i l'ús preferent del català com a llengua d'interacció. En paral·lel, s'hauria de promoure la formació contínua i pràctica en matèria lingüística així com les campanyes internes i la difusió dels protocols lingüístics a tots els funcionaris dels diversos òrgans i administracions públiques. El propòsit de l'actuació és aconseguir que el català sigui la llengua d'ús normal en totes les administracions públiques catalanes.

Impulsar una campanya de sensibilització en positiu per la retolació en català dels comerços mitjançant l'acció comunitària

Eix

7. Àmbit laboral i socioeconòmic

Descripció

Fomentar la retolació i l'edició de materials en català als comerços de proximitat a través de l'acció comunitària. Per fer-ho, es podria crear un projecte inspirat en el Voluntariat per la Llengua, per tal d'acompanyar als comerços locals en el procés d'adopció del català com a llengua d'ús habitual

mitjançant la col·laboració de la ciutadania i el suport tècnic del CPNL. L'objectiu de l'acció seria distribuir directament alguns materials terminològics divulgatius, també disponibles digitalment, entre els comerços i acompanyar-los en el procés d'etiquetatge i retolació. El projecte aniria especialment destinat a establiments regentats per persones no catalanoparlants o nouvingudes, adequant el seu desplegament en funció de l'entorn. En el moment d'interaccionar amb els comerciants caldria una intervenció presencial, amable i pròxima per tal de generar un vincle i situar el català com a llengua d'inclusió social.

Formacions de reciclatge pel personal de l'administració pública en matèria lingüística per a la millora del nivell

Eix

1. Administracions públiques

Descripció

Potenciar la formació i avaluació en matèria lingüística del personal de l'administració pública periòdicament. Aquesta actuació aniria destinada especialment a les persones que tenen força antiguitat a l'administració i van accedir a la funció pública sense que se'ls hi demanés l'acreditació d'un nivell de català. En aquest sentit, s'oferirien formacions constructives per millorar el nivell en aspectes de la sociolingüística i en l'ús del català vinculada a la qualitat d'atenció. La formació aniria acompanyada d'unes proves d'avaluació del coneixement a nivell oral i escrit per comprovar l'assoliment dels coneixements.

A la taula següent s'exposa el recull de propostes concretades a la sessió deliberativa de l'Eix 1. Administracions públiques, en format de graella i categoritzades segons els àmbits de debat que configuren el procés participatiu i la temàtica en la qual s'engloben.

Administracions públiques

Àmbits	Eix temàtic	Propostes	Observacions
Ciutadania i entorn	Àmbit laboral i socioeconòmic	Impulsar una campanya de sensibilització en positiu per la retolació en català dels comerços mitjançant l'acció comunitària	Fomentar la retolació i l'edició de materials en català als comerços de proximitat a través de l'acció comunitària.
Rendició de comptes i modificacions legals	Administracions públiques	Reforçar el cos d'inspecció en política lingüística i l'abast de les seves funcions	Potenciar el seguiment i l'avaluació del compliment de la política lingüística en tots els seus àmbits d'actuació (funció pública, empreses, justícia, educació, sanitat, audiovisual...). Per fer-ho caldria dotar de més pressupost al cos d'inspecció lingüística, ampliar la plantilla i capacitar-la a través de formació en matèria sociolingüística.
Manca de material i contingut curricular en català	Educació i recerca	Introduir la formació en matèria de drets lingüístics en el currículum escolar i universitari	Introduir la formació en drets lingüístics en els currículums educatius al llarg de totes les etapes formatives, des de l'ESO fins als graus universitaris.
	Administracions públiques	Replantejar el certificat de llenguatge jurídic català per adaptar-lo a les necessitats actuals	Actualitzar la formació i certificació sobre llenguatge jurídic en català tenint en compte les necessitats actuals quant a la redacció de documents judicials.
	Administracions públiques	Promoure formacions sociolingüístiques i psicolingüístiques a tot el cos de funcionaris de Catalunya de totes les administracions públiques	Reforçar els cursos de formació i les accions de sensibilització en matèria lingüística i usos lingüístics que duu a terme l'administració pública.
Digitalització administrativa en català	Administracions públiques	Promoure la configuració i actualització en català de totes els dispositius de l'administració pública	Fer una campanya de comunicació interna entre totes les administracions públiques de Catalunya per tal d'aconseguir que els dispositius i el programari estiguin configurats en català com a llengua per defecte.

Obligatorietat de l'atenció a l'usuari o usuària en català	Administracions públiques	Promoure la distribució gratuïta de manuals de formació en català als empleats i funcionaris de les administracions catalanes	Editar i distribuir gratuïtament manuals de formació en català adreçats als treballadors i treballadores públiques de les diverses administracions catalanes.
	Administracions públiques	Formacions de reciclatge pel personal de l'administració pública en matèria lingüística per a la millora del nivell	Potenciar la formació i avaluació en matèria lingüística del personal de l'administració pública periòdicament. Aquesta actuació aniria destinada especialment a les persones que tenen força antiguitat a l'administració i van accedir a la funció pública sense que se'ls hi demanés l'acreditació d'un nivell de català..
Subcontractació en català	Administracions públiques	Introduir clàusules lingüístiques en els concursos públics de l'administració pública catalana	Promoure la introducció de clàusules lingüístiques en tots els concursos públics de les diverses administracions catalanes. Per fer-ho caldria conscienciar i acompanyar a les administracions a través de protocols, guies i models sobre la utilització, valoració i avaluació de criteris lingüístics en els processos de contractació pública.

Annex I. Recull de propostes esmentades durant la sessió

Les propostes descrites a continuació van ser esmentades durant la primera dinàmica de pluja d'idees desenvolupada en un únic grup de treball durant la sessió deliberativa.

Eix temàtic	Propostes	Observacions
Àmbit laboral i socioeconòmic	Impulsar una campanya de sensibilització en positiu per la retolació en català dels comerços mitjançant l'acció comunitària	Fomentar la retolació i l'edició de materials en català als comerços de proximitat a través de l'acció comunitària.
Administracions públiques	Reforçar el cos d'inspecció en política lingüística i l'abast de les seves funcions	Potenciar el seguiment i l'avaluació del compliment de la política lingüística en tots els seus àmbits d'actuació (funció pública, empreses, justícia, educació, sanitat, audiovisual...). Per fer-ho caldria dotar de més pressupost al cos d'inspecció lingüística, ampliar la plantilla i capacitar-la a través de formació en matèria sociolingüística.
Educació i recerca	Introduir la formació en matèria de drets lingüístics en el currículum escolar i universitari	Introduir la formació en drets lingüístics en els currículums educatius al llarg de totes les etapes formatives, des de l'ESO fins als graus universitaris.
Administracions públiques	Replantejar el certificat de llenguatge jurídic català per adaptar-lo a les necessitats actuals	Actualitzar la formació i certificació sobre llenguatge jurídic en català tenint en compte les necessitats actuals quant a la redacció de documents judicials.
Administracions públiques	Promoure formacions sociolingüístiques i psicolingüístiques a tot el cos de funcionaris de Catalunya de totes les administracions públiques	Reforçar els cursos de formació i les accions de sensibilització en matèria lingüística i usos lingüístics que duu a terme l'administració pública.
Administracions públiques	Promoure la configuració i actualització en català de totes els dispositius de l'administració pública	Fer una campanya de comunicació interna entre totes les administracions públiques de Catalunya per tal d'aconseguir que els dispositius i el programari estiguin configurats en català com a llengua per defecte.
Administracions públiques	Promoure la distribució gratuïta de manuals de formació en català als empleats i funcionaris de les administracions catalanes	Editar i distribuir gratuïtament manuals de formació en català adreçats als treballadors i treballadores públiques de les diverses administracions catalanes.
Administracions públiques	Formacions de reciclatge pel personal de l'administració pública en matèria lingüística per a la millora del nivell	Potenciar la formació i avaluació en matèria lingüística del personal de l'administració pública periòdicament. Aquesta actuació aniria destinada especialment a les persones que tenen força antiguitat a l'administració i van accedir a la funció pública sense que se'ls hi demanés l'acreditació d'un nivell de català.

Administracions públiques	Introduir clàusules lingüístiques en els concursos públics de l'administració pública catalana	Promoure la introducció de clàusules lingüístiques en tots els concursos públics de les diverses administracions catalanes. Per fer-ho caldria conscienciar i acompanyar a les administracions a través de protocols, guies i models sobre la utilització, valoració i avaluació de criteris lingüístics en els processos de contractació pública.
Món digital i tecnologies de la llengua	Elaborar campanyes informatives sobre configuració de dispositius en català	Campanya, impulsada des de l'administració, de conscienciació local ciutadana perquè aquesta obtingui els coneixements necessaris per dur a terme la configuració dels seus dispositius mòbils i de les diferents interfícies digitals en català.
Cohesió social	Oferta de cursos gratuïts d'assertivitat lingüística	Impulsar cursos gratuïts d'assertivitat lingüística públics, per tal que la ciutadania d'orígens diversos pugui rebre pedagogia al voltant de la importància del català per al manteniment sociocultural del país, així com les possibilitats d'ascens social que aporta, i fins i tot estratègies per revertir el canvi al castellà per part de persones catalanoparlants autòctones.
Administracions públiques	Promoure l'ús del català en zones turístiques	Promoure l'ús del català inclou que es vetlli per la retolació dels diferents comerços i establiments, impulsant festivals de música catalana, duent a terme campanyes de sensibilització destinades al públic d'origen estranger en espais oberts, enfortint les lleis d'atenció al client, etc.
Administracions públiques	Millorar el portal de queixes de la plataforma Gencat.cat	Creació d'un enllaç específic per a les queixes, on aquestes puguin categoritzar-se en àmbits diferents separats els uns dels altres i els formularis per informar sobre les queixes siguin més senzills.
Administracions públiques	Modificació de l'article 231 de la Llei Orgànica 6/1985, de l'1 de juliol, del Poder Judicial	Modificar la llei perquè el català sigui emprat, per llei, de forma obligatòria per part de jutges, magistrats, fiscals, secretaris i altres funcionaris de jutjats i tribunals, sense que el seu ús sigui una possibilitat a dependre de la seva elecció personal.
Administracions públiques	Modificació de la Llei d'Enjudiciament Civil	Aquesta llei, ajusta la forma i la mesura en les quals les lleis s'executen per part d'un tribunal, per tant, la modificació tracta d'incloure-hi perspectiva lingüística.
Administracions públiques	Evitar que els representants polítics s'autotradueixin al castellà en rodes de premsa i comunicats oficials	Adoptar les mateixes mesures que duen a terme els representants polítics d'altres països, que releguen el treball de traducció als professionals del món del periodisme. L'objectiu és que el català es mostri com una llengua vàlida per si mateixa.

Administracions públiques	Seguiment de la normativa local RULC	Vetllar pel compliment i el seguiment del Reglament per a l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits en què s'apliqui. El propòsit és mantenir la normativa RULC com a model de referència per l'acompliment de la normativa lingüística.
Món digital i tecnologies de la llengua	Actualitzar el TEMIS	Revisar els models de documents que hi ha al TEMIS, per tal d'ampliar-los i adaptar-los, amb el propòsit d'integrar tota la informació en català de l'administració i l'àmbit jurídic i posar-la a la disposició de la ciutadania.
Administracions públiques	Transferir en llicències lliures els continguts culturals subjectes a drets d'autor de les administracions locals	Generar llicències lliures per als continguts culturals creats que pertanyen a les diferents administracions locals, com ara els ajuntaments i les diputacions comarcals, on es troben arxius municipals d'interès públic, notes de premsa, literatura o llibrets culturals i literaris, fotografies d'actes culturals, etc.
Administracions públiques	Garantir que no es destinen fons públics a materials i recursos administratius no disponibles en català	Les compres de subministraments i de materials emprats per part de l'administració han d'estar etiquetats o disposar de manuals i instruccions en català.
Educació i recerca	Garantir la disposició de manuals de Dret en català	Donar suport a l'edició de manuals de Dret en català per tal que les universitats i facultats de dret d'arreu del país puguin assegurar els coneixements de català als estudiants.
Educació i recerca	Introduir en els currículums educatius universitaris de les Facultats de Dret contingut referent als drets lingüístics	L'objectiu és que els futurs professionals de l'àmbit del dret comptin amb coneixements referents als drets lingüístics de la ciutadania.
Educació i recerca	Garantir el respecte a la llengua materna de les persones opositores	Es proposa que independentment de quina sigui la llengua materna cooficial de l'opositor o opositora, que aquesta pugui fer-la servir en l'examinació.
Administracions públiques	Creació d'un protocol específic perquè el català sigui emprat com a llengua oficial en l'atenció a la ciutadania	Es considera que l'atenció a l'usuari i a la usuària, sobretot pel que respecta a l'administració pública, és fonamental perquè el català sigui visualitzat com la llengua pròpia de les institucions del país.
Administracions públiques	Requerir l'acreditació d'un nivell específic de català per a l'ocupació d'una plaça com a cos del funcionariat	Per tal de garantir que el català sigui la llengua vehicular de les interaccions internes i externes de l'administració, se suggereix requerir un nivell certificable de català.

Administracions públiques	Garantir el compliment obligatori de l'Article 102 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya	Aquest article especifica que els jutges han de poder atendre en català als ciutadans
Administracions públiques	Dur a terme un enviament periòdic de circulars al TSJC i als LAJ per recordar-los sobre les seves obligacions lingüístiques	La mesura té la finalitat de garantir que els i les professionals del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i els Lletrats de l'Administració de Justícia sàpiguen les seves obligacions envers els drets lingüístics dels ciutadans.
Administracions públiques	Implementar cursos específics de català per als treballadors de l'àmbit judicial	El propòsit d'aquests cursos és que els i les treballadores de l'àmbit judicial català als quals no se'ls ha requerit l'ús de la llengua catalana, puguin aprendre-la per adaptar-se a la nova normativa que pretén requerir-la.
Administracions públiques	Elaboració de campanyes internes sobre l'ús preferent del català	Aquestes campanyes han de ressaltar com una aptitud negativa el canvi de llengua al castellà davant de persones amb aparença estrangera o amb aparença de no parlar al català a causa de prejudicis.
Administracions públiques	Elaboració de microcampanyes internes per encoratjar l'ús del català	Campanyes que consisteixen a incloure cartells en les diferents estances dels departaments administratius. Com a exemple, es proposa que enuncii: "Aquí atenem en català".
Administracions públiques	Exigir als funcionaris i funcionàries públiques estatals l'ús del català	Obligar als funcionaris i funcionàries d'empreses públiques estatals que duen la seva activitat a Catalunya a emprar el català en la seva atenció al o la usuària.
Administracions públiques	Establir un codi de bones pràctiques per a professionals no catalanoparlants en judicis i tribunals	Aquest codi de bones pràctiques pot establir criteris mínims d'atenció a la ciutadania en català com ara que els jutges jutgesses que encara no han après català donin la benvinguda en català. També es proposa que recordin els drets lingüístics en cada benvinguda.
Administracions públiques	Mantenir el català en els processos judicials i demandar-lo per part dels i les funcionaries	Aquesta proposta està pensada perquè la dugui a terme la ciutadania. Aquesta, amb coneixement dels seus lingüístics, ha de mantenir el català davant els treballadors i treballadores públiques malgrat que aquestes es comuniquin en castellà. A banda, ha de demanar ser atès o atesa en català.
Educació i recerca	Introduir continguts bàsics de dret lingüístic en l'ESO, el Batxillerat i en Graus i Màsters de Dret	Es tracta d'afegir contingut curricular bàsic sobre els drets bàsics de la ciutadania, entre d'altres, per tal que des de les primeres etapes educatives el jovent conegui els seus drets lingüístics.

Educació i recerca	Crear continguts audiovisuals didàctics sobre drets lingüístics	Davant la manca de contingut didàctic audiovisual adreçat al jovent quant a disposicions de l'àmbit administratiu i jurídic, es proposa satisfer aquest buit mitjançant la creació de continguts que, principalment, tractin sobre els drets lingüístics ciutadans.
Administracions públiques	Reactivar el pla de foment del català adreçat als jutges	Aquests plans de foment consisteixen a incentius econòmics per a càrrecs de l'àmbit jurídic a canvi de l'ús del català. Es planteja perquè va ser una proposta efectiva quan va implementar-se els anys 2003-2005.
Administracions públiques	Atorgar bonificacions lingüístiques a notaris i notaries	Aquestes bonificacions s'atorguen a canvi de què els i les professionals duguin a terme la seva activitat, com ara la tramitació de certs documents i contractes, en català.
Administracions públiques	Atorgar incentius estatals a canvi de la competència en una segona llengua oficial de l'estat	Recompensar amb incentius econòmics la demostració de l'assoliment de la competència d'una segona llengua oficial de l'Estat, especialment la pròpia del territori.
Administracions públiques	Canviar el sistema de remuneració dels i les funcionaries	Aquesta reforma consisteix a fer una part del salari del cos de funcionariat associada als coneixements lingüístics i altres motivacions i aptituds. La base salarial d'aquest col·lectiu és fixa, però pot augmentar en funció de l'assoliment de coneixements lingüístics, entre d'altres.
Administracions públiques	Atorgar beques a la ciutadania de Catalunya per oposar en català	La finalitat és aconseguir incentivar el màxim nombre de persones catalanoparlants a oposar, amb perspectiva que mantinguin l'ús del català en els seus futurs càrrecs com funcionaris i funcionàries de l'administració de Catalunya.

Annex II. Resultats de l'enquesta d'avaluació de les sessions

En aquest apartat s'inclouen els resultats de les enquestes d'avaluació de les sessions fetes als participants. Es presenten els resultats globals de les set persones que van respondre l'enquesta de les catorze que van assistir a la sessió.

La preparació de la onzena sessió es valora majoritàriament com a *molt* o *bastant* satisfactòria. Els materials previs han estat *molt* clars i adients segons un 43% de les opinions i han assolit *bastant* aquest propòsit segons el 57% restant. Al voltant d'un 57% de les opinions valoren *molt* positivament que l'enviament de la convocatòria i la informació s'hagi fet amb suficient antelació, vora el 29% ho valoren *bastant* satisfactòriament mentre que un 14% estan *poc* satisfets en aquest aspecte. L'element més ben valorat és la claredat en els objectius de la sessió amb un 57% de persones *molt* satisfetes i un 43% de persones *bastant* satisfetes.

Figura 4.1 Valoració de la preparació de la sessió

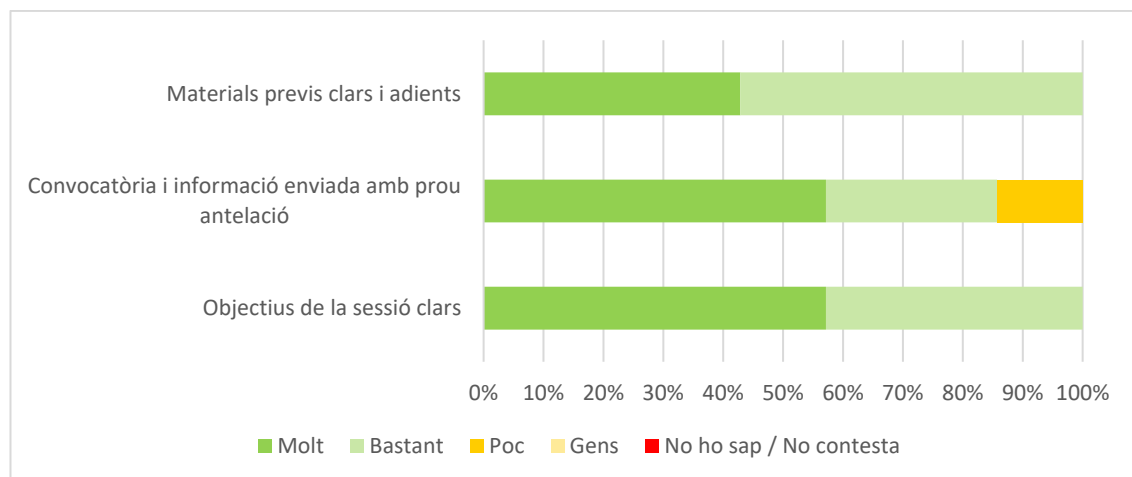

Figura 4.1

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 21 de juny)

L'execució de la onzena sessió també es valora com a *molt* o *bastant* satisfactòria en totes les dimensions demanades. L'element més ben valorat ha sigut la professionalitat de l'equip de dinamització amb vora el 86% de les persones participants *molt* satisfetes. Els horaris de la sessió també s'han valorat positivament: un 57% de les valoracions consideren que han estat *molt* adequats i el 43% restant considera que ho han estat *bastant*. Pel que fa la representació del total d'opinions, un 43% de les persones participants creuen que ha estat *molt* positiva i un 57% creuen que s'ha aconseguit *bastant*.

Figura 4.2 Valoració sobre l'execució de la sessió deliberativa

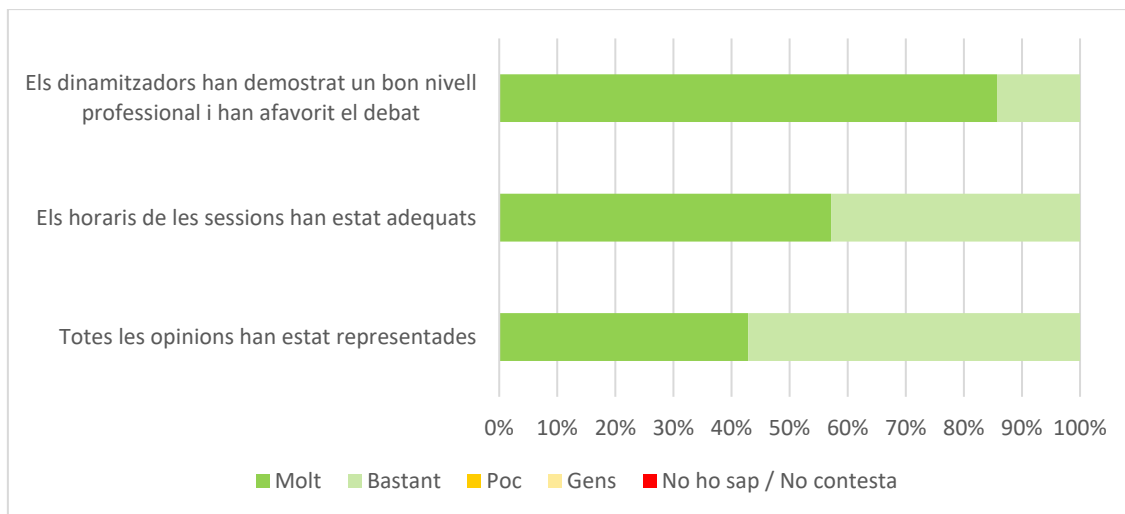

Figura 4.2.

Font: : Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 21 de juny)

La valoració dels resultats de la sessió respecte a les expectatives ha sigut majoritàriament *bastant* satisfactòria seguin un patró similar en els dos elements valorats. En relació a l'increment de la xarxa de relacions entre les persones interessades en el tema, el gruix de les valoracions -un 71%- creuen que s'ha assolit *bastant* i un 14% creu que s'ha assolit *molt* mentre que un 14% que ho ha fet *poc*. De forma similar, quant a l'aproximació de la relació entre l'administració i la ciutadania, un 57% de les valoracions són *bastant* positives, vora al 28% de les ho són *molt* mentre que un 13% de les persones que han respost l'enquesta estan *poc* satisfetes en aquest àmbit.

Figura 4.3 Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

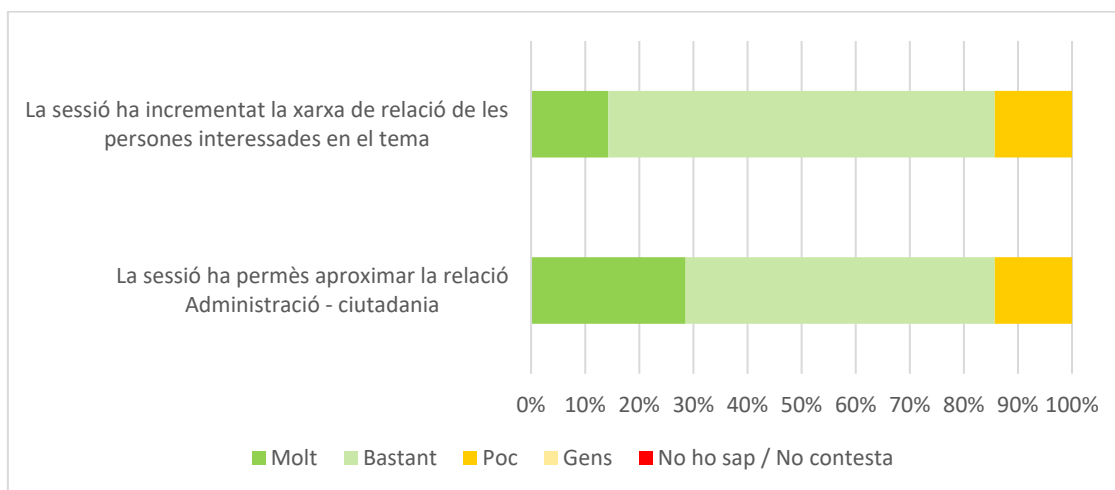

Figura 4.3

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 21 de juny)

La valoració global feta pels assistents és majoritàriament *molt* o *bastant* satisfactòria. L'element més ben valorat de la sessió és l'aprenentatge de noves coses amb un 43% de persones *molt* satisfetes i un 57% *bastant* satisfetes. Seguidament, veiem que l'assoliment dels objectius plantejats ha sigut en

la major part *bastant* satisfactori tot i que hi ha 28% de les persones que no han valorat aquest element. La satisfacció amb el grau de participació a la sessió mostra divergències: el 29% està molt satisfet, prop del 43% ho està *bastant*, un 14% n'està *poc* i l'altre 14% *gens*. En darrer lloc, un 28% de les persones participants estan *molt* satisfetes amb els resultats de la sessió i un 71% ho estan *bastant*.

Figura 4.4 Valoració global

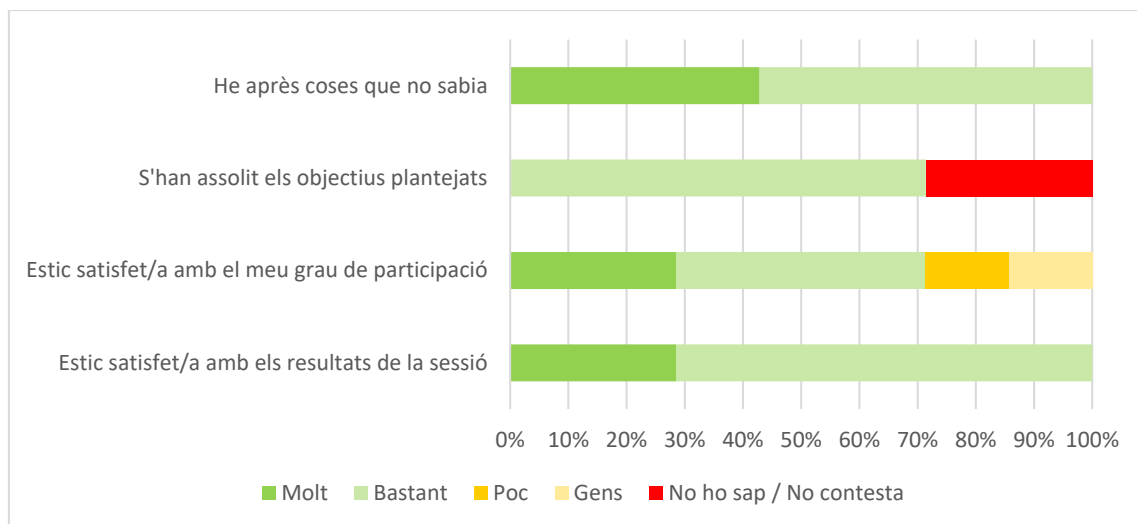

Figura 4.4.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 26 maig)

L'accés a la convocatòria d'aquesta sessió s'ha realitzat a través de vies molt diverses. El principal mitjà d'accés i coneixement de la convocatòria ha estat la Generalitat de Catalunya (33%), seguit d'internet (22%), el web del Pacte Nacional per la Llengua (11%) i l'entitat de les persones participants (11%). Un 22% també ho ha fet a través d'altres vies com el seu Ajuntament o el boca orella.

Figura 4.5 Accés a la convocatòria

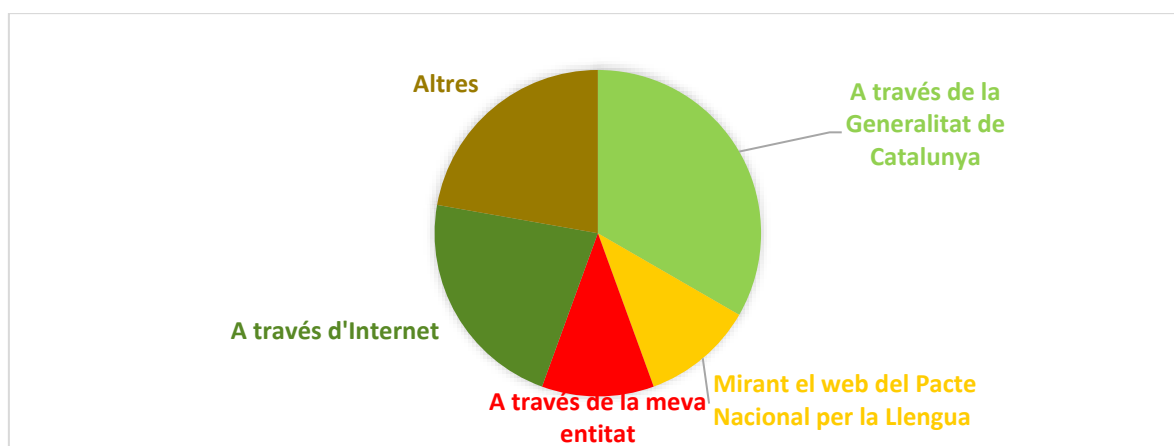

Figura 4.5.

Font: Enquesta d'avaluació del procés participatiu del Pacte Nacional per la llengua (Sessió 21 de juny)

Pacte Nacional per la Llengua

